

MATERIÁLY PČR

Drogy a alkohol za volantem. Discocrash

Proč se tématu věnuje PČR

Společnost čelí rozsáhlým sociálním a ekonomickým tlakům, které spolu s psychickými tlaky na jednotlivce často přispívají ke vzniku závislostí na návykových látkách.

Policie dlouhodobě hledá efektivní způsoby, jak upozornit mladistvé, že rozhodnutí o užívání návykových látek může mít vážné a dlouhodobé následky. Usiluje o nalezení metod, které by mladé lidi motivovaly k uvědomění si důsledků svých činů, jež mohou zásadně ovlivnit jejich život a zdraví. Cílem je posílit jejich zodpovědný přístup k prevenci závislostí.

METODOLOGIE

Technické vybavení

Využití techniky ke sledování obsahu

- pouze projektor
- též použití školních tabletů
- použití i vlastních mobilů studentů

Možnosti zaznamenávání práce studentů

- papír, tužka

Timing hodiny

Vyučovací hodina: 45 minut

Úvod, představení – 3 min

Evokace – dotazník – 5 min

Minipořad Discocrash – 3 min

Feedback – minipořad vs. dotazník – 5 min

Reflexe – skupinová práce – 8 min

Diskuze nad reflexí (představení idejí, nápadů) – 6 min

Minipořad Kam se obrátit o pomoc – 3 min

Právní rámec – 10 min

Závěr – 2 min

OBSAH VÝUKOVÉ HODINY

Představení

Učitel

Vítáme vás na interaktivní přednášce, kde vám zástupce Policie ČR ve 45 minutách přiblíží drogovou problematiku zaměřenou na drogy za volantem a fenomén discocrashe.

Preventista PČR

Nechceme vám tu jen vyprávět o tom, jak jsou drogy špatné, ale hlavně s vámi diskutovat. Proto začneme tím, že se vás zeptáme na několik otázek. Otázky najdete na následujících slidech prezentace. Odpovídejte písemně na papír, stačí číslo a písmeno.

Poté si pustíme minipořad s názvem Discocrash a podíváme se na to, jak blízko byly vaše odpovědi pravdě, případně si je zkoriguje. A samozřejmě pokud vás napadnou jakékoli další dotazy, probereme je také.

Nakonec si shrneme právní rámec tématu a probereme si, kam se v případě nouze můžete obrátit.

Děkujeme za pozornost a pojdme se do toho pustit.

Začneme úvodem: Proč jsem tu já, zástupce policie. Pro Policii ČR je otázka prevence velmi důležitá, protože...

Evokace

Následuje několik otázek na jednotlivých slidech, zkuste si tipnout správné odpovědi a ty si zaznamenejte na papír. Společně si pak řekneme správné odpovědi.

Autoři a partneři kampaně

Česká asociace pojišťoven

Policie ČR

agentury McCann Prague a Hero & Outlaw

ZKRATKY

(Správné odpovědi jsou zvýrazněny.)

Otázky:

Co znamená fenomén discocrash?

A – tanec pod vlivem drog v klubu

B – rvačka v klubu pod vlivem drog

C – nehoda pod vlivem drog při návratu domů

Jaká je pravděpodobnost úmrtí při discocrashi?

A – stejná

B – dvakrát větší

C – čtyřikrát větší

Jaké je nejrizikovější období?

A – letní víkendová noc

B – zimní víkendová noc

C – soboty po celý rok

V jakém čase bývají nehody nejčetnější?

A – od půlnoci do jedné

B – od jedné do druhé ranní

C – po druhé hodině ranní

Jaký podíl nehod je v té době pod vlivem drog, alkoholu či jiných návykových látek?

A – každá pátá

B – každá desátá

C – každá třetí

Kdo je při nehodách nejohroženější?

A – teenageři

B – lidé ve věku 18–30 let

C – lidé ve věku od 30 let

Kdo je nejnebezpečnějším řidičem?

A – teenageři

B – lidé ve věku 18–30 let

C – lidé po 30. roce věku

Kolik dopravních nehod tato skupina zaviní pod vlivem drog (návykových látek)?

Autoři a partneři kampaně

Česká asociace pojišťoven

Policie ČR

agentury McCann Prague a Hero & Outlaw

ZKRATKY

A – třetinu

B – čtvrtinu

C – polovinu

Jaká je nejčastější příčina havárie (50 %)?

A – vysoká rychlost (nepřizpůsobení rychlosti jízdy stavu a povaze vozovky a situaci)

B – náledí, kluzký mokrý povrch

C – nedostatečné věnování pozornosti řízení vozidla

Jak se takovému riziku vyhnout?

A – využít taxi

B – jeden z přátel nepije a řídí

C – využít rodiče nebo přátele

(Zde jsou všechny odpovědi správně.)

Prostor pro spuštění minipořadu Discocrash (video v prezentaci)

Uvědomění: Fakta z jednotlivých minipořadů. Shrnutí správných odpovědí a faktů. Shrnutí, co je šokovalo, kolik bylo správných odpovědí. Okomentovat situaci.

Reflexe

(jednotlivě nebo ve skupinách – rozsah bude záležet na čase)

Samostatné přemýšlení, uvažovat nad tématem samostatně.

Otázky k reflexi:

- **Zažili jste vy nebo někdo z vašich starších kamarádů podobnou situaci?**
- **Jak takovým situacím účinně a dopředu předcházet a eliminovat jejich vznik?**
- **Máte někdo vlastní zkušenosti s bezpečnými návraty? Podělte se.**
- **Jaká by podle vás byla neúčinnější prevence tohoto fenoménu? Jaká opatření byste navrhovali?**

Možné odpovědi k otázkám:

1. Zažili jste vy nebo někdo z vašich starších kamarádů podobnou situaci?

Možné odpovědi:

„Ano, kamarád měl nehodu po návratu z diskotéky. Byl pod vlivem alkoholu a naštěstí se nikomu nic vážného nestalo, ale zničil auto.“

„Můj starší sourozenec se jednou rozhodl řídit pod vlivem, ale zastavila ho policie. Dostal pokutu a přišel o řidičský průkaz.“

„Ne, naštěstí se v mém okolí nic takového nestalo, ale často o podobných případech slyším ve zprávách.“

„Jeden známý jel jako spolujezdec s opilým řidičem a měli nehodu. Od té doby si vždy zajišťuje bezpečnou dopravu.“

2. Jak takovým situacím účinně a dopředu předcházet a eliminovat jejich vznik?

Možné odpovědi:

„Domluvit si dopředu, kdo zůstane střízlivý a bude řídit. Jeden z přátel se vždy obětuje a nepije.“

„Vždy mít připravené peníze na taxi nebo si předem zjistit spojení MHD, kterým se dostanu domů.“

„Domluvit se s rodiči nebo sourozenci, že pro mě přijedou. Může to být lepší než riskovat.“

„Pokud si někdo plánuje užívat alkohol, měl by klíčky od auta nechat doma a vyhnout se jakémukoliv pokušení.“

„Používat aplikace pro objednání odvozu (např. Uber, Bolt). Je to bezpečné a pohodlné.“

3. Máte někdo vlastní zkušenosti s bezpečnými návraty? Podělte se.

Možné odpovědi:

„Ano, vždy se s partou domlouváme, že jeden z nás nepije a odveze všechny domů.“

„Jednou jsem využil taxislužbu po oslavě a bylo to mnohem lepší než riskovat řízení.“

„Rodiče mi vždy říkali, že pokud budu v problémech, mám jim zavolat a oni mě vyzvednou. Jednou jsem to udělal a bylo to to nejlepší rozhodnutí.“

„Mám pravidlo, že pokud vím, že budu pít, odjedu na akci MHD a zpátky se svezu taxíkem.“

„S kamarády jsme si udělali pravidlo – pokud někdo navrhne řídit pod vlivem, ostatní ho zastaví a najdou jiný způsob dopravy.“

4. Jaká by podle vás byla nejúčinnější prevence, jak předcházet tomuto fenoménu? Jaká opatření byste navrhovali?

Možné odpovědi:

Osvěta a prevence:

„Více podobných preventivních akcí, kde se ukáže reálný dopad nehody a rizika spojená s alkoholem a drogami.“

Autoři a partneři kampaně

Česká asociace pojišťoven

Policie ČR

agentury McCann Prague a Hero & Outlaw

ZKRATKY

„Promítat reálné příběhy lidí, kteří si takovou situací prošli a měli vážné následky.“

Technologická řešení:

„Instalace aplikací do mobilu, které umožní rychle najít taxi nebo odvoz.“

„Větší dostupnost tzv. ‚alkoholmetrů‘ – přístrojů, které změří hladinu alkoholu před tím, než člověk sedne za volant.“

Sociální dohoda:

„Zavést pravidlo ‚jeden za všechny‘ – vždy jeden člověk zůstane střízlivý a odveze všechny domů.“

Zodpovědné chování:

„Hledat možnosti zábavy, kde alkohol a drogy nejsou hlavní náplní.“

„Zajistit častější kontroly a testování řidičů v nočních hodinách.“

Rodičovská podpora:

„Rodiče by měli otevřeně mluvit o bezpečných návratech a být připraveni své děti vyzvednout.“

Diskuze nad návrhy

Společně prodiskutovat navrhovaná řešení, shrnout nejlepší možnosti. Vždy si zajistit alternativní způsob dopravy (nechat si peníze na taxi, zjistit si MHD, domluvit se s někým, kdo nepije).

Prostor pro spuštění minipořadu Národní linka pro odvykání

Shrnout to, že je zde Národní linka pro odvykání a že nám v podobných případech může pomoci.

Právní rámec

Úkol pro skupiny

Co vše se může stát/odehrát při cestě z diskotéky a je to považováno za přestupek, nebo dokonce trestný čin?

Situace na diskotéce, na party:

Právní rámec užívání návykových látek, přechovávání, distribuce a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami – co je trestné (trestný čin) a co jen přestupek – nástin a diskuze cca 4 min (pro uvědomění si, že získání některých

látek je dostupné – nejčastěji nákup a užívání až od 18 let věku – tzv. legální návykové látky – nejčastěji alkohol, cigarety, ale také nikotinové sáčky a další).

Příklady protiprávního jednání a chování:

Podání či prodej alkoholu či jiné návykové látky (zde myšleno dle zák. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek) – zejména alkoholu, cigaret, nikotinových sáčků či jiných kuřáckých pomůcek – osobě mladší 18 let – přestupek, postih – pokuta

Podání, nabídka či prodej nebo jiné nakládání (např. darování) s omamnou či psychotropní látkou (drogou) – trestný čin dle ust. § 283 zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (bez ohledu na množství látky), vůči dítěti mladšímu 18 let – vyšší trestní sazba

Přechovávání návykové látky pro vlastní potřebu v malém množství – přestupek dle § 39 odst. 2 písm. a) zák. č. 167/1998 Sb., o návykových látkách

Přechovávání návykové látky pro vlastní potřebu v množství větším než malém – trestný čin dle § 284 zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku

S jakými látkami se děti (osoby do 18 let věku) mohou na taneční scéně nejčastěji setkat – alkohol, tabák, nikotinové sáčky, marihuana, extáze (taneční droga), kokain, GBL (tzv. tekutá extáze – látka, která se dává nejčastěji do pití, tzv. znásilňovací droga), ale také kratom, NPS – nové psychoaktivní látky (v různých podobách – prášková substance, tekuté liquidy, sušina napuštěná chemikáliemi aj.), tzv. semisyntetické kanabinoidy (HHC, THC-P, HHC-O apod.) a další. Trendem je i kombinování návykových látek (nejčastěji s alkoholem nebo energetickými nápoji) nebo více substancí. Pozor – alkohol a energetické nápoje mohou zesilovat účinek drog, riziko předávkování, nebo dokonce fatální intoxikace je velmi vysoké.

Situace cestou z diskotéky/party:

Práce ve skupinách (4 min)

Shromáždění návrhů a jejich případné doplnění:

- Neoprávněné užívání cizí věci
- Posádka vozidla není připoutána
- Řízení bez řidičského oprávnění

- Řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek
- Ohrožení pod vlivem návykové látky
- Přechovávání návykové látky (nejen pro vlastní potřebu)
- Ublížení na zdraví z nedbalosti
- Těžké ublížení na zdraví z nedbalosti
- Usmrcení z nedbalosti
- Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Závěr

Promítnutí vč. právní charakteristiky s případným okomentováním závažnosti.

Řízení bez řidičského oprávnění – přestupek podle § 125c odst. 1 písm. e) zák. č. 361/2000 Sb.

Řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek – přestupek (obecně je hranice mezi přestupkem a trestným činem 1 promile alkoholu v krvi) podle § 125c odst. 1 písm. c) zák. č. 361/2000 Sb.

Ohrožení pod vlivem návykové látky – trestný čin. Osoba vykonává činnost (řídí vozidlo) ve stavu vylučujícím způsobilost. Jedná se o § 274 zák. č. 40/2009 Sb., tr. zákoníku.

Situace, kdy posádka ve vozidle kouří marihuanu. Řidič ne, ale vdechuje vydechovaný kouř posádky, a může tedy být při silniční kontrole pozitivně testován na přítomnost THC.

Trestné činy proti životu a zdraví.

Usmrcení z nedbalosti dle § 143, těžké ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 a ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 148 zák. č. 40/2009 Sb., tr. zákoníku, vlivem dopravní nehody.

Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku – trestný čin dle § 151 zák. č. 40/2009 Sb., tr. zákoníku – po dopravní nehodě ujede či uteče – neposkytne pomoc.

Posádka vozidla není připoutána. Odpovědnost jednotlivých cestujících. Přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) zák. č. 361/2000 Sb.

Autoři a partneři kampaně

Česká asociace pojišťoven

Policie ČR

agentury McCann Prague a Hero & Outlaw

ZKRATKY

Obecné problémy: nepozornost vlivem hluku ve vozidle, rozptylování řidiče křikem, chytáním a třesením jím nebo hecováním k vyšší rychlosti, větší množství osob ve vozidle, než je možné, užívání návykových látek ve vozidle během jízdy atd.

Neoprávněné užívání cizí věci dle § 207 zák. č. 40/2009 Sb., tr. zákoníku. Bez dovolení si půjčí vozidlo k cestě na zábavu.

Více o kampani najdete na webu [DROGY JSOU ZKRATKY](#).